

KINDERSPEELGOED.

In een winter van groote werkloosheid hebben eenige Parijsche kunstenaars, als Boutet de Monvel en Caran d'Ache, o. a. het denkbeeld opgevat om ontwerpen voor kinderspeelgoed te maken en deze door werklooze schilders, meubelmakers en timmerlieden onder hunne leiding te doen uitvoeren.

Deze samenwerking is ongetwijfeld voor de speelgoed-industrie van zeer veel belang geweest, en wij danken er nog steeds de serie geestige honden van Caran d'Ache aan.

Duitschland heeft met zijn bekende voortvarendheid niet stil gezeten, en artisten als Richard Riemerschmid, Erich en Fritz Kleinhempel, Gustav Schaale, Eugen Kirchner, Richard Kuöhl ontwierpen de bekende dierfiguren, de ganzen, eenden, honden, door de Dresdener Werkstätten uitgevoerd, de geheele dorpen, jaarmarkten en (wij zijn in Duitschland) legerafdeelingen. Die kunstenaars gaven aan al dat kinderspeelgoed een persoonlijk en ook een nationaal karakter, zóó zelfs dat wij in onze speelgoedwinkels vrij spoedig zouden kunnen aanwijzen datgene, wat van fransche, duitsche, ook wel russische herkomst is, alleen het hollandsche?..... is er niet, of van dien aard, dat het geen eigen cachet vertoont.

Wij vragen ons dan onwillekeurig af, wat de oorzaak hiervan kan zijn. Heeft Nederland geen kunstenaars die in deze iets zouden kunnen presteeren? Me dunkt toch van wel; ik zou er tientallen kunnen aanwijzen, wier werk in de lijn ligt dat zij zeer persoonlijk en goed speelgoed zouden kunnen maken.

Willen die kunstenaars dan niet, vinden zij het beneden hunne waardigheid? Ik betwijfel dit al weer, omdat ik het tegendeel weet.

Zijn er dan in Nederland geen ondernemende industrieelen, die in nederlandsch speelgoed, door kunstenaars ontworpen, een toekomst zien, of is het publiek en zijn de winkeliers, die de leiding geven, nu eenmaal blind gestaard op „made in Germany” dat

zij voor niets anders oogen of hersens hebben? 't Kan zijn, en ik zou dit haast veronderstellen; maar me dunkt het wordt tijd dat ook hierin eens verandering kome. Ik wil de Riemerschmids, de Kleinhempels en zooveel anderen niet van hier verjagen, de kunst in al zijn uitingen toch is immers internationaal en staat boven rassen- of partijkwesities; Caran d'Ache's hondjes zijn mij even lief als Gustav Schaale's ganzen; maar waarom zou er in den speelgoed-winkel geen plaats zijn voor hollandsche honden en katten, voor hollandsche dorpen, voor hollandsche mannetjes en vrouwtjes. Het geldt hier niet een gebruik maken van de tijdsomstandigheden, om de industrie van het eene land te boycotten, ten bate van een ander, want ik stel mij voor dat, wanneer zoo iets alleen de drijfveer is, het plan toch zou mislukken; maar aan den anderen kant zie ik niet de onuitvoerbaarheid om, waar de gegevens voorhanden zijn, de nederlandsche industrie in die richting te leiden. En indien thans een industrieel nog geen levensvatbaarheid ziet in een dergelijk plan, waarom dan niet eens een proef genomen door een of ander steuncomité voor werkloosheid. Die comité's geven tóch hunne wekelijksche uitkeeringen, soms voor arbeid, somwijlen uit philanthropie; maar voor den arbeid die uitgevoerd wordt, wegen-aanleggen enz. is niet ieder geschikt. Er zijn ook werklooze schilders, meubelmakers, houtsnijders, teekenaars, kortom groepen van menschen, die op deze wijze geholpen zouden kunnen worden met iets.... dat mogelijk is en die mogelijkheid is lang niet zoo vaag dat zij niet zou kunnen leiden tot een geheele industrie.

Laat ons nu in deze eens een voorbeeld nemen van initiatief aan Frankrijk, van goed en degelijk aanpakken aan Duitschland, laat ons eens niet te angstig zijn, te veel wikken en wegen, te veel becijferen, maar eens een beetje durven. Waarom zou wat elders gaat, ten onzent niet gelukken?

R. W. P. Jr.